

FAQ

FOCUSED AND QUICK

Issue 140
February 12, 2019

โครงสร้างข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments) และ
การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการโอนเงินระหว่างธนาคารที่หลายรายการ
(Interbank Bulk Payments) เพื่อสะท้อนภาวะเศรษฐกิจไทย

ปภัสนสร แสงวสุสันต์

บทความนี้เป็นทรัพย์สินของธนาคารแห่งประเทศไทย
การกล่าว คัด หรืออ้างอิง ข้อมูลบางส่วนตามสมควรในบทความนี้
จะต้องกระทำโดยถูกต้อง และอ้างอิงถึงผู้เขียนและธนาคารแห่งประเทศไทย โดยชัดเจน

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน
ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

* <https://xox.com.mv/prepaid-postpaid-mobile-plans/>

“ความนิยมใช้ e-Payments มีมากขึ้น
องค์ความรู้ที่ได้รับจากข้อมูลจึงทวีความสำคัญ
จนเกิดความตื่นตัวในการยกระดับองค์กรเป็น
Data-Driven Organization และสร้างวัฒนธรรม
การตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลมากขึ้น”

พฤติกรรมของประชาชนและภาคธุรกิจที่หันมาใช้ e-Payments มากขึ้นทำให้ประโยชน์และองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล e-Payments เพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังสะท้อนให้เห็นจากความตื่นตัวในภาครัฐและเอกชนที่อาศัยข้อมูลประกอบการตั้งเป้าหมายและออกแบบนโยบาย ข้อมูลการชำระเงินระหว่างธนาคารที่หลายรายการ (Interbank Bulk Payment) นับเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความละเอียดสูง (Big Data) ทำให้การวิเคราะห์ในแง่มุมใหม่เป็นไปได้มากกว่าข้อมูลรูปแบบเดิม ทั้งยังช่วยปิดช่องว่างของข้อจำกัดข้อมูลอื่น อย่างไรก็ตาม สัดส่วนมูลค่าการโอนเงิน Interbank Bulk Payment มีขนาดเล็กมากเทียบกับมูลค่า e-Payments ทั้งระบบ จึงอาจมีข้อจำกัดในการใช้ติดตามภาวะเศรษฐกิจในภาพรวมอยู่บ้าง แต่ด้วยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและการพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่น ทำให้สามารถนำผลการวิเคราะห์มาใช้ติดตามและศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับเศรษฐกิจในหลายมิติได้สมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น

บทนำ

ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนตื่นตัวในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลรูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง ทั้งสถิติตัวเลข รูปภาพ ข้อความ และเสียง ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดและสร้างองค์ความรู้ได้มหาศาล การวิเคราะห์ข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments) เป็นอีกหนึ่งในความก้าวหน้าที่น่าจับตามอง ดังสะท้อนให้เห็นในภาคบริการและธุรกิจการเงิน ที่หันมายกระดับความสำคัญของการขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูล (Data-Driven Organization) และสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (Data-Driven Culture) ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล e-Payments เนื่องจากจุดเด่นของข้อมูลดังกล่าวหลายประการ อาทิ ความรวดเร็วทันการณ์ การบันทึกเป็นหลักฐานอย่างชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ เป็นข้อมูลจริงที่สามารถสะท้อนพฤติกรรมของประชาชนได้ดี ทั้งยังสอดคล้องกับพฤติกรรมของประชาชนที่หันมาใช้ e-Payments แทนเงินสดกันมากขึ้น

จากบทบาทของ e-Payments ที่มีแนวโน้มเติบโต

อย่างต่อเนื่อง บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ (1) โครงสร้างของข้อมูล e-Payments ประเทศไทย และ (2) ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ข้อมูล e-Payments ในการติดตามเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลการชำระเงินระหว่างธนาคารที่หลายรายการ (Interbank Bulk Payment หรือ ITMX Bulk Payment) ซึ่งเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจได้ในหลากหลายแง่มุม

1. โครงสร้างข้อมูล e-Payments ของประเทศไทย

โครงสร้างข้อมูล e-Payments ของประเทศไทย ดังแสดงในรูปที่ 1.1 สามารถแบ่งได้เป็น 3 มิติ คือ (1) ขนาดของมูลค่ารายการธุรกรรม อาทิ ธุรกรรมขนาดใหญ่ ที่มีมูลค่าการโอนมากกว่า 2 ล้านบาทต่อธุรกรรมซึ่งเป็นการโอนผ่านระบบ BAHTNET และธุรกรรมขนาดเล็กที่มีมูลค่าการโอนต่ำกว่า 2 ล้านบาทต่อธุรกรรม ซึ่งสามารถแบ่งย่อยออกเป็นการโอนทีละรายการ (Single Payment) และการโอนทีละหลายรายการ (Bulk Payment) และ

รูปที่ 1.1 โครงสร้างข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments) ในประเทศไทย

	ธุรกรรมขนาดใหญ่ (มูลค่ามากกว่า 2 ล้านบาท/ธุรกรรม)	ธุรกรรมขนาดเล็ก (มูลค่าไม่เกิน 2 ล้านบาท/ธุรกรรม)		อื่นๆ	
	การโอนผ่านระบบ BAHTNET	Single Payment (การโอนเงินทีละรายการ)	Bulk Payment (การโอนที่มีข้อตกลงล่วงหน้า และทีละหลายรายการ)	การชำระเงินด้วยบัตรพลาสติก	e-Money
การโอนภายในธนาคารเดียวกัน (Inhouse)	-	11.4% (EBS)* เช่น การโอนเงินผ่าน ATM หรือ Counter การชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ตหรือระบบ QR-Code ของประชาชนทีละรายการ ธุรกรรมมูลค่าไม่เกิน 1 ล้านบาท/ธุรกรรม	7.3% (EBS)* เช่น การโอนเงินเดือน ที่มีกำหนดการชำระเงินล่วงหน้า ทีละหลายรายการ โดยโอนภายในธนาคารเดียวกัน ธุรกรรมมูลค่าไม่เกิน 2 ล้านบาท/ธุรกรรม	0.5% (CCS CUS)	0.04%
การโอนระหว่างธนาคาร (Interbank)	78.9% เช่น การโอนเงินเพื่อชำระราคาสินค้าหลักทรัพย์	0.9% (ITMX) เช่น การโอนเงินผ่าน ATM หรือ Counter การชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ตหรือระบบ QR-Code ของประชาชนทีละรายการ แต่เป็นการโอนข้ามระหว่างธนาคาร	0.9% (ITMX) เช่น การโอนเงินเดือน การซื้อสินค้าและบริการที่มีกำหนดการชำระเงินล่วงหน้าทีละหลายรายการ แต่เป็นการโอนข้ามระหว่างธนาคาร ธุรกรรมมูลค่าไม่เกิน 2 ล้านบาท/ธุรกรรม		

ที่มา: ตารางที่ PS_PT_003 มูลค่าการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่างๆ

หมายเหตุ : ตัวเลขสัดส่วน (%) แสดงสัดส่วนมูลค่าการชำระเงินแต่ละประเภทเทียบกับมูลค่าการชำระเงินระบบ e-Payments รวมในปี 2017 และ () หมายถึง ชื่อถึงข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แก่ Electronic Banking Services (EBS), Credit Card Summary (CCS), Card Usage Summary (CUS), Interbank Transaction Management and Exchange (ITMX)

*มูลค่าการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments) ส่วนมาก (ร้อยละ 18.7) จะถูกบันทึกในบัญชีข้อมูล EBS อย่างไรก็ดี ถึงข้อมูลดังกล่าวถูกบันทึกในระดับของ Aggregate หรือการโอนในภาพรวมเท่านั้น จึงไม่สามารถใช้สำหรับการศึกษาเชิงลึกหรือใช้วิเคราะห์ในหลากหลายแง่มุมได้ดังในกรณีของข้อมูล ITMX

(2) การโอนภายในธนาคารเดียวกัน (Inhouse) และการโอนระหว่างธนาคาร (Interbank) (3) การโอนเงินรูปแบบอื่น ๆ อาทิ การชำระเงินผ่าน บัตรพลาสติก e-Money และเช็ค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ต (Bank of Thailand Automated High-value Transfer Network : BAHTNET) หมายถึง การโอนเงินธุรกรรมขนาดใหญ่ที่มีมูลค่ามากกว่า 2 ล้านบาทผ่านระบบบาทเน็ต อันเป็นเครือข่ายการโอนที่เชื่อมโยงระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และผู้ใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) โดยไม่ได้จำกัดวงเงินสูงสุดในการโอน อาทิ การโอนเงินระหว่างธนาคารและการชำระราคาหลักทรัพย์ เป็นต้น และมีค่าธรรมเนียมการโอนสำหรับประเภทธุรกรรมขนาดใหญ่ถูกกว่าการโอนประเภทอื่น โดยมูลค่าการโอนผ่านระบบบาทเน็ตคิดเป็นสัดส่วนใหญ่ที่สุดหรือร้อยละ 78.9 ของมูลค่าการโอนเงินในระบบ e-Payments

1.2 การโอนเงินภายในธนาคารเดียวกัน (Inhouse) คิดเป็นสัดส่วนขนาดใหญ่รองลงมาจาก การโอนเงินผ่านระบบบาทเน็ต อันประกอบด้วยส่วนที่เป็นการโอนทีละรายการ (Single Payment) คิดเป็นร้อยละ 11.4 อาทิ การโอนชำระหนี้ หรือค่าสินค้าและบริการระหว่าง

ประชาชนผ่านอินเทอร์เน็ตทีละรายการ และการชำระสินค้าผ่านระบบ QR-Code เป็นต้น และส่วนที่เป็นการโอนทีละหลายรายการ (Bulk Payment) คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของมูลค่าการโอนในระบบ e-Payments โดยปัจจุบันมูลค่าและปริมาณการโอนเงินเดือนพนักงานภายในธนาคารเดียวกันเป็นหนึ่งในเครื่องชี้เศรษฐกิจที่ ธปท. ใช้ติดตามภาวะกำลังซื้อครัวเรือนประกอบด้วยข้อมูลการโอนเงินระหว่างธนาคาร และเครื่องชี้อื่นในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ¹

1.3 การโอนเงินระหว่างธนาคาร (Interbank) ประกอบด้วยส่วนที่เป็นการโอนทีละรายการ (Single Payment) และการโอนทีละหลายรายการ (Bulk Payment) เช่นกัน ซึ่งเป็นการโอนผ่านระบบบริการของบริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (National Interbank Transaction Management and Exchange : NITMX) โดยมูลค่าการโอนประเภทนี้มีสัดส่วนเล็กเพียงร้อยละ 0.9 และ 0.9 ของมูลค่าการชำระเงินในระบบ e-Payments ตามลำดับ ทำให้การใช้ข้อมูล นี้สำหรับติดตามภาวะเศรษฐกิจในระดับภาพรวมมีข้อจำกัดอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อมูล

¹ ตัวอย่างเช่น ดัชนีรายได้ที่แท้จริงที่วัดผ่านการโอนเงินเดือนผ่านระบบ e-Payments ดังที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/PressRelease/PressRelease2557/Slide_thai_October2561_T61S163.pdf

ดังกล่าวโดยเฉพาะการโอนระหว่างธนาคารที่ละหลายรายการ (Interbank Bulk Payment) เป็นข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่มีความละเอียดสูง ทำให้สามารถใช้วิเคราะห์และทำความเข้าใจเศรษฐกิจในเชิงลึกได้ในหลากหลายแง่มุม ดังจะกล่าวในรายละเอียดในส่วนที่ 2 ของบทความนี้

1.4 การชำระเงินด้วยบัตรพลาสติก อาทิ บัตรเครดิตและบัตรเดบิต คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของมูลค่าการชำระเงินในระบบ e-Payments แม้มูลค่าการชำระเงินจะมีสัดส่วนเล็กน้อยแต่ข้อมูลดังกล่าวสามารถสะท้อนการใช้จ่ายครัวเรือนภาคเอกชนบางหมวดได้ โดยเฉพาะหมวดสินค้ากึ่งคงทน อาทิ เสื้อผ้า เครื่องเรือนขนาดกลางและขนาดเล็ก และหมวดบริการ อาทิ การพักผ่อนและรับประทานอาหารที่ภัตตาคาร เป็นต้น ซึ่งเป็นหมวดการใช้จ่ายที่ผู้บริโภคนิยมชำระผ่านบัตรเครดิต สอดคล้องกับค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ที่สูงถึง 0.60 เมื่อเทียบกับการบริโภคภาคเอกชนในหมวดดังกล่าว (รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถอ่านได้ที่ Stat-Horizon ข้อมูลการชำระเงิน: Stylized facts และการใช้จับชีพจรการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน²)

1.5 เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) หมายถึง มูลค่าเงินที่ผู้บริโภคได้ชำระเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ให้บริการแล้ว และสามารถนำไปชำระค่าสินค้าและบริการตามร้านค้าที่รับชำระเงินแทนการใช้เงินสดได้ อาทิ การเติมเงินบัตรโทรศัพท์มือถือ และบัตรโดยสารรถไฟฟ้า เป็นต้น โดยการใช้เงินประเภทนี้มีสัดส่วนเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.04 แต่มีอัตราการเติบโตสูงอย่างต่อเนื่องและน่าจะมีความสำคัญมากขึ้นได้ในอนาคต

2. การวิเคราะห์เศรษฐกิจผ่านข้อมูลการชำระเงินระหว่างธนาคารที่ละหลายรายการ

นอกเหนือจากการใช้ข้อมูลการใช้บัตรเครดิต และข้อมูลการใช้บริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ในการติดตามการใช้จ่ายของผู้บริโภค เราสามารถนำข้อมูลการชำระเงินระหว่างธนาคารที่ละหลายรายการ มาใช้ในการวิเคราะห์เศรษฐกิจได้เช่นกัน โดยการชำระเงินระหว่างธนาคารที่ละหลายรายการ (Interbank Bulk Payment หรือ ITMX

Bulk Payment) หมายถึง การโอนเงินมูลค่าไม่เกิน 2 ล้านบาทต่อธุรกรรม โดยเป็นการโอนระหว่างธนาคารที่มีกำหนดการโอนล่วงหน้าชัดเจน อาทิ การโอนเงินเดือนและผลตอบแทนพนักงาน การซื้อสินค้าและบริการของบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัท ห้างร้านและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการดังกล่าวได้ง่าย เพียงแค่มีบัญชีเงินฝากออมทรัพย์หรือกระแสรายวันกับ ธพ. ที่เป็นสมาชิกของระบบ Bulk Payment³ โดย ธพ. ส่งข้อมูลให้แก่บริษัท NITMX ณ วันที่ต้องการโอนเงินหรือล่วงหน้าก่อนการชำระเงินเป็นเวลา 1-99 วัน

แม้ข้อมูลการโอนเงิน Interbank Bulk Payment จะมีขนาดค่อนข้างเล็กเพียงร้อยละ 0.9 ของมูลค่าการชำระเงินในระบบ e-Payments และคิดเป็นร้อยละ 10 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Nominal Gross Domestic Products : Nominal GDP) แต่ด้วยความละเอียดของข้อมูลดังกล่าว ทำให้สามารถวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจได้ในหลากหลายแง่มุม ดังนี้

2.1 กำลังซื้อครัวเรือนภาคเอกชนระดับรายได้ปานกลางและสูง แม้ข้อมูลการโอนเงินเดือนผ่าน Interbank Bulk Payment ไม่สามารถสะท้อนกำลังซื้อทั้งประเทศได้อย่างสมบูรณ์ แต่ข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้สะท้อนกำลังซื้อครัวเรือนบางกลุ่มได้บ้าง ได้แก่ (1) กลุ่มพนักงานที่มีรายได้ประจำ ซึ่งมีกำหนดเวลาและรูปแบบการชำระเงินเดือนที่แน่นอนในแต่ละเดือน โดยหากพิจารณาแยกตามวันที่มีการโอน พบว่าส่วนใหญ่ของจำนวนธุรกรรมในถึงข้อมูลดังกล่าว หรือร้อยละ 80 ได้รับเงินเดือนเป็นประจำในช่วงกลางเดือน (ประมาณวันที่ 15 ของทุกเดือน) หรือช่วงปลายเดือน (ประมาณวันที่ 25 ของเดือนเป็นต้นไป) (**รูปที่ 2.1**) และ (2) กลุ่มแรงงานที่มีรายได้ระดับกลางและสูงขึ้นไป เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่หรือร้อยละ 75 ในถึงข้อมูล Interbank Bulk Payment มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน สะท้อนจากค่า Percentile 25th (**รูปที่ 2.2**) ที่ได้รับเงินเดือนประมาณ 15,000 บาทต่อเดือน ซึ่งถือว่าเป็นระดับรายได้ที่สูงหากพิจารณาจากผลตอบแทนแรงงานรายได้ประจำจากแบบสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร (Labor Force Survey: LFS) ซึ่งปัจจุบันใช้สะท้อนผลตอบแทนแรงงานในภาพรวมของไทย (**รูปที่ 2.3**)

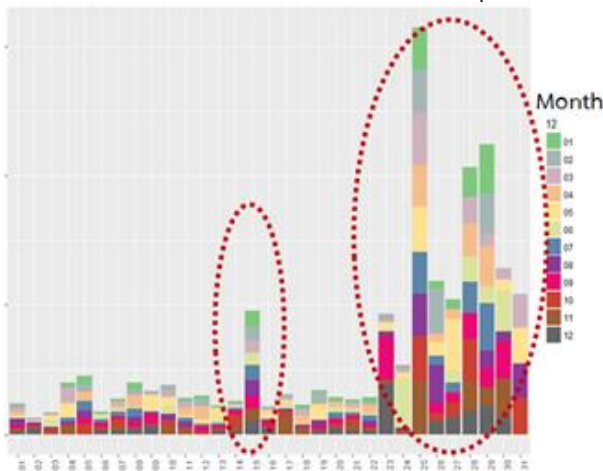
2

https://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/Stylized%20facts.pdf

³ สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในระบบ Bulk Payment สามารถตรวจสอบได้จาก <https://www.bot.or.th/app/feerate/internal.aspx?PageNo=21>

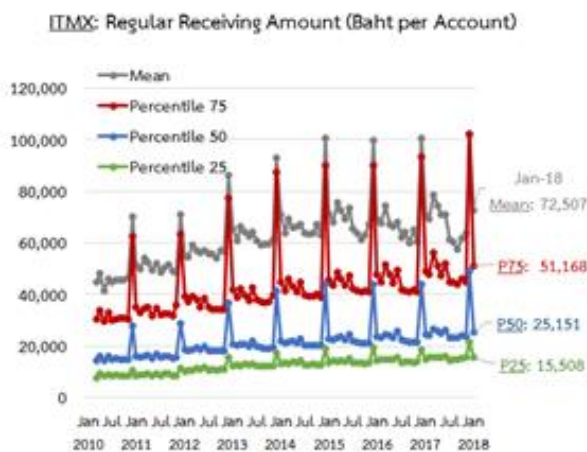
อย่างไรก็ดี แม้การโอน Interbank Bulk Payment สามารถสะท้อนได้เพียงกำลังซื้อครัวเรือนรายได้ระดับกลางและสูง แต่การขยายตัวของกำลังซื้อกลุ่มนี้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับภาพรวมการบริโภคภาคเอกชนในระดับที่สูงหรือที่ระดับ Correlation ที่ 0.61 – 0.64 ดังตารางที่ 2.1 จึงทำให้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้เร็วสำหรับการประเมินการบริโภคภาคเอกชนภาพรวมได้

รูปที่ 2.1 จำนวนธุรกรรมการโอนเงินเดือนในระบบ Interbank Bulk Payment ในปี 2017 แยกตามวันที่เกิดธุรกรรม

ที่มา: NITMX คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 2.2 ผลตอบแทนพนักงานรายได้ประจำจากถึงข้อมูล Interbank Bulk Payment (ITMX)

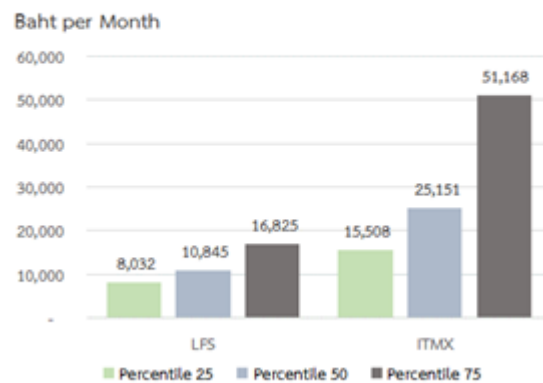

ที่มา: NITMX และ Labor Force Survey, สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2 กำลังซื้อครัวเรือนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจแยกรายภูมิภาค เนื่องจากข้อมูล Interbank Bulk Payment สามารถแยกธุรกรรมตามพื้นที่และรายภูมิภาค การโอนเงินเดือนพนักงานรายได้ประจำ (รูปที่ 2.4) และการชำระค่าสินค้าและบริการที่แยกตามภูมิภาคจึงอาจเป็นเครื่องชี้ที่มีศักยภาพในการติดตามกำลังซื้อครัวเรือนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจรายภูมิภาคได้ โดยหากพิจารณาแยกรายภูมิภาค แม้ว่ามูลค่าการโอนส่วนมาก (ประมาณร้อยละ 30 – 40 ของมูลค่าการโอนในแต่ละภูมิภาค) จะเกิดขึ้นในจังหวัดหัวเมืองหลักของแต่ละภูมิภาค อาทิ จังหวัดชลบุรี นครราชสีมา เชียงใหม่ และสงขลา แต่เนื่องจากการโอนในจังหวัดหลักดังกล่าวไม่ได้แตกต่างจากพฤติกรรมการโอนในระดับภาพรวมของทั้งภูมิภาคมากนัก ข้อมูล Interbank Bulk Payment จึงสามารถนำมาใช้วิเคราะห์กำลังซื้อและกิจกรรมทางเศรษฐกิจรายภูมิภาคได้โดยไม่ถูกกระทบจากปัญหาความกระจุกตัวของมูลค่าการโอนในเขตเมืองหลัก

รูปที่ 2.3 ผลตอบแทนพนักงานรายได้ประจำจากถึงข้อมูล Interbank Bulk Payment (ITMX) และ Labor Force Survey (LFS)

Regular Receiving Amount (Baht per Account) compare between LFS and ITMX

ที่มา: NITMX และ Labor Force Survey, สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

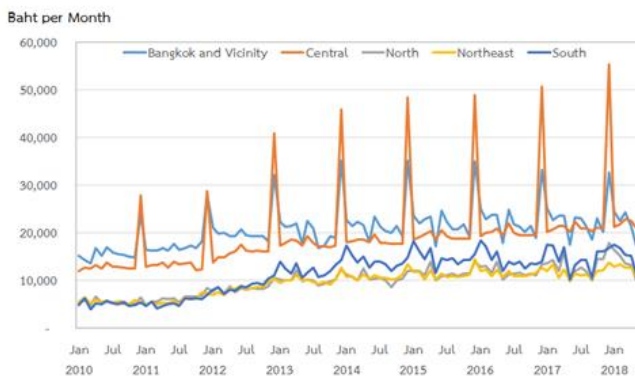
BULK PAYMENT สะท้อนภาวะเศรษฐกิจ

ตารางที่ 2.1 ระดับสหสัมพันธ์ (Correlation) อัตราการขยายตัวของผลตอบแทนหรือเงินเดือนพนักงานจากข้อมูล Interbank Bulk Payment และ Labor Force Survey

	Correlation	Baht per Month	GDPN (%YoY)	GDPN (%QoQ)	PCEN (%YoY)
Interbank Bulk Payment	Mean	72,507	0.35	0.41	0.55
	Percentile 25	15,508	0.59	0.62	0.64
	Percentile 50	25,151	0.54	0.66	0.61
	Percentile 75	51,168	0.21	0.47	0.26
Labor Force Survey	Mean	14,628	0.26	0.21	0.51
	Percentile 25	8,032	0.02	0.05	0.22
	Percentile 50	10,875	0.01	-0.05	0.22
	Percentile 75	16,825	0.27	0.23	0.35

หมายเหตุ: GDPN หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาประจำปี (Nominal GDP) และ PCEN หมายถึง รายจ่ายการบริโภคภาคเอกชน (Nominal Private Consumption Expenditure) ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, NITMX และ Labor Force Survey, สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

รูปที่ 2.4 ผลตอบแทนพนักงานรายได้ประจำแยกภูมิภาค

ที่มา: NITMX คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3 ผลตอบแทนพนักงานแยกตามอายุของบริษัท หากลองพิจารณาแยกข้อมูลตามอายุของบริษัท (หรือจำนวนเดือนที่มีการจ่ายเงินเดือนติดต่อกัน) พบว่า มูลค่าเงินเดือนพนักงานรายได้ประจำมีความสัมพันธ์กับอายุบริษัทอย่างชัดเจน โดยเงินเดือนพนักงานต่อบัญชีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ 4 พันบาท ต่อทุก 1 ปีของอายุบริษัทที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากขนาดและความสามารถทางธุรกิจที่มากขึ้นตามอายุของบริษัท อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลที่เริ่มตั้งแต่ปี 2010 ซึ่งค่อนข้างสั้นสำหรับการนับอายุของบริษัทตามเกณฑ์ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น อายุสูงสุดของบริษัทที่สามารถระบุได้ ณ ปี 2018 จะอยู่ที่ 8 ปีนั้น และไม่สามารถระบุอายุที่ชัดเจนสำหรับบริษัทที่มีอายุมากกว่าช่วงระยะเวลาที่มีข้อมูลได้ เป็นต้น หากในอนาคตที่มีข้อมูลดังกล่าวมากเพียงพอ การพิจารณากิจกรรมแยกตามอายุของบริษัท อาจสามารถนำมาวิเคราะห์การอยู่รอดของภาคธุรกิจและแง่มุมอื่นที่น่าสนใจได้มากขึ้น

3. บทสรุป

พฤติกรรมของประชาชนและภาคธุรกิจที่หันมาใช้ e-Payments มากขึ้น อาทิ การทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และ QR-CODE ทำให้ประโยชน์และองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล e-Payments เพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังสะท้อนให้เห็นจากความตื่นตัวในภาครัฐและเอกชนที่อาศัยข้อมูลประกอบการตั้งเป้าหมายและออกแบบนโยบาย ข้อมูลการชำระเงินระหว่างธนาคารที่หลายรายการ (Interbank Bulk Payment) นับเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความละเอียดสูง (Big Data) ทำให้การวิเคราะห์ในแง่มุมใหม่เป็นไปได้มากกว่าข้อมูลรูปแบบเดิม ทั้งยังช่วยปิดช่องว่างของข้อจำกัดข้อมูลอื่น ตัวอย่างเช่น ข้อมูลสำรวจรายได้ครัวเรือนที่กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างกระจุกตัวในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย อย่างไรก็ตาม สัดส่วนมูลค่าการโอนเงิน Interbank Bulk Payment มีขนาดเล็กมากเทียบกับมูลค่า e-Payments ทั้งระบบ ซึ่งมีผลให้การติดตามภาวะเศรษฐกิจในภาพรวมมีข้อจำกัดอยู่บ้าง แต่ด้วยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและการพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่น ทำให้สามารถนำการวิเคราะห์ติดตามและศึกษาทำความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับเศรษฐกิจในหลายมิติที่มีความสมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น

References

กชกร ปัญญาภิรมย์ (2018), ข้อมูลการชำระเงิน: Stylized facts และการใช้จับชีพจรการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน, Stat-Horizon, Bank of Thailand

เกียรติคุณ สัมฤทธิ์เปี่ยม และ จารุพรรณ วานิชธนกุล (2018) การติดตามรายได้การจ้างงานจากข้อมูลการโอนเงินเดือนผ่านระบบการชำระเงิน, Stat-Horizon, Bank of Thailand

Hataiseree R., Nakornthab D., and Boonsiri J. (2007), Payment System and Economic and Financial Activities: Some Empirical Evidences from Thailand. Working Paper 2007-01, Payment Systems Department, Bank of Thailand

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ ผ่านการใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลและวิธีการแบบใหม่ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณ ณัฐภัชช์ พงษ์เลื่องธรรม คุณ ปราณี สุทศศรี คุณ วัสยา ลิ้มธรรมมทิสร คุณพรชัย พิลาหาเวสส คุณณัฐพงษ์ เจริญอารักษ์มี คุณณัฐชยา มหาวิริยะกุล คุณชินวัฒน์ เทพหัสติน ญอยุธยา สำหรับความช่วยเหลือ คำแนะนำ และคำถาม รวมทั้งความช่วยเหลือจากทีม FAQ Editor ดร. สุรัช แทนบุญ คุณณัฐา ปิยะกาญจน์ และ ดร. นครินทร์ อมเรศ ที่ทำให้บทความนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

Contact author :

ปภัตสร แสงสุขสันต์
เศรษฐกรอาวุโส
สำนักวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ
Papatss@bot.or.th